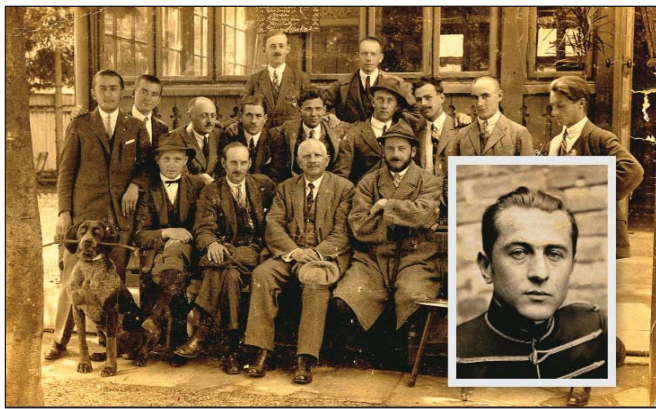

Wágner Lajos, az Ifjúsági Kör elnöke

Ismét apámról, Wágner Lajosról írok, arról a kiváló emberről, akit korábbi írásomban már jellemeztem, és akit már-már kihalt idős nemzedék tagjai még jól ismertek emberi tulajdonságai, vezetői készsége alapján.

Azt kevesen tudják, hogy 1935-36-ban az Ifjúsági Kör elnöke volt Sopronban. Gimnáziumi tanulmányait a tatai piaristáknál végezte 1916–1924 között. Az érettségizők tablóján van egy nevezetes ember, akit példaképének tekintett, és büszke volt arra, hogy tanítványa lehetett, ő pedig nem más, mint *Óveges József*, a mindnyájunk által jól ismert kitűnő fizikatanár.

Az Erzsébet-kertben

Érettségi után felvették a Soproni Egyetemre (akkori nevén M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola), ahova azonban csak egy évig járhatott. Apja halála miatt a család kereső nélkül maradt, így arra kényszerült, hogy elmenjen dolgozni. Csak nyolc év után került vissza Sopronba, és folytathatta tanulmányait az Erdőmérnöki Karon. Ekkor már a hallgatók között ő volt a rangidős, az egyetemi ifjúság körében nagy tekintélyt szerzett, és szinte természetes volt, hogy a soproni Ifjúsági Kör 1935. évi tisztújító közgyűlésén ő volt az egyik esélyes az elnöki posztra. Egyetemi éveiből származó főtáncos az Erzsébet-kerti kioszkban láthatjuk egyetemisták társaságában Kasztor nevű vizslájával.

A választás évenként kezdte tanulmányait Sopronban *Roller Kálmán*, aki az Eger melletti Felsőtrákányban volt gondnok, majd később a „kanadai divízió” vezéralakja volt, az ő elbeszéléséből olvashattunk (Gyökerek és Lombok) a választásról. Az elnöki tisztségért folyó versengésben apámon kívül

Az Ifjúsági Kör új vezetősége

még egy jelölt volt: az akkor hivatalban lévő elnök, *Sopp László*, akit Roller „szentimrés úri fiú” jelzőkkel illet. Wágner Lajos (alias Maxi) a „kampány” idején nemigen hallatta szavát, a nagy többség mégis őt választotta az Ifjúsági Kör elnökéül. Az elnökválasztásról és minden olyan eseményről, amely az Ifjúsági Körrel kapcsolatos volt, a „Sopronvármegye” című újság rendszeresen beszámolt. Az újság szavaival élve, elnökké választották Wágner Lajos erdőmérnök-hallgatót, a „régis gárda legértékesebb tagját”, az elnök *Vörös Lajos*, a titkár pedig *Bándly Imre* lett.

A fotón a megválasztott új vezetőséget látjuk, középen elnöki vállszalaggal Wágner Lajos elnök, tőle balra *Modrovich Ferenc* nagynevű professzor (mindig csokornyakkendőben), továbbá az alelnök, titkár és a választmányi tagok.

Az Ifjúsági Kör elnöki tisztsége abban az időben igen nagy tekintélynek és elismertségnek örvendett, egyenrangú partnere volt az Egyetem vezetőinek. *Modrovich Ferenc*, a Soproni Egyetem kiváló professzora, aki tíz éven át az Ifjúsági Kör tanárelnöke volt, „elnöktársának” szólította a kör elnököt. Wágner Lajosnak baráti jó viszonya volt a professzor úrral.

Hálával tartozom *iff. Sarkady Sándor* könyvtári és levéltári főigazgatónak, aki apám elnöki tevékenységéről értékes dokumentumokat kutatott fel és adott át nekem, ebből merítettem az akkor történeteket.

Wágner Lajos, az újonnan megválasztott elnök első lépése az volt, hogy bemutatkozó látogatást tett Sopron város polgármesterénél, *dr. Sopronyi-Thurner Mibálynál*, aki a város elismert személyisége volt. Neki köszönhető, hogy Sopron befogadta az Egyetemet 1919-ben. Az Ifjúsági Kör elnökének látogatása a város első emberénél udvariassági gesztusértékű, ezen túl azonban volt egy fontos küldetése. A történet a következő. A korábbi elnökség idején az egyetemi ifjúság és Sopron város vezetői között bizonyos okok miatt a kapcsolat erősen megromlott, a feszültség olyan mértékű volt, hogy kölcsönösen távolmaradtak egymás rendezvényeiről, a polgármester nem fogadta az Egyetem hallgatóit. A kiváló diplomáciai érzékkel rendelkező Wágner Lajos elnök elérte, hogy az ellentétek elsimultak, „helyreállt a barátságos viszony a város és a műegyetemi ifjúság között”, mint ahogy azt városi lapban olvashatjuk. Sopron lakossága őszinte örömmel fogadta mindezt, hiszen az Egyetem szerepe meghatározó sem volt

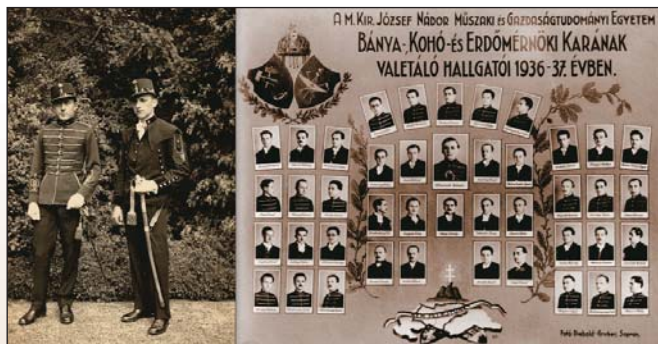
Újságcikkek az Ifjúsági Körrel

akkoriban a város életében. A fotón az ezekről az eseményekről szóló cikkeket mutatom be.

A lapban az egyetem hallgatóit következetesen „műgyetemi ifjúság” néven említik. Ennek az a magyarázata, hogy 1934-től az Erdőmérnöki Kar (a Bánya- és Kohómérnöki szintén) a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemhez – röviden a Műegyetemhez – tartozott. Wágner Lajos diplomáján a két aláíró *gróf Teleki Pál* rektor – a későbbi tragikus sorsú miniszterelnök – és *Roth Gyula* dékán.

Az 1935. év nagy eseménye volt Sopronban a bicentenáriumi ünnepség megrendezése egyetemünkön. 1735-ben indult a bányászati felsőoktatás – a mai egyetem őse – Selmecbányán, ennek méltó megünneplését az Ifjúsági Kör készítette elő, és szervezte meg. Az évforduló ünnepén jelen volt Sopron város polgármestere, a kormány részéről eljött *dr. Hóman Bálint* vallás és közoktatási miniszter. Hozzászól intézte nagyhatású köszöntő beszédét Wágner Lajos körülnök, akinek zárógondolataiból idézem a következőket. „*A jövő Magyarországnak mi, a mai ifjúság leszünk tartóoszlopa, ad-janak meg nekünk még több alkalmat arra, hogy a becsület, a megértés és a munka jegyében méltók lebecsülünk elődeink nevéhez, erkölcséhez.*”

Az erdész egyetemisták egyenruhája, a walden volt az ünnepi viselet, amelynek akkori formáját apám hagyatékában őrzött fotón és tablóképen láthatjuk. Wágner Lajos az erdészek, a mellette álló bányászhallgató a bányászok és kohászok egyenruháját viseli. Ez utóbbit grübennek nevezték.

Walden, grüben és tablókép

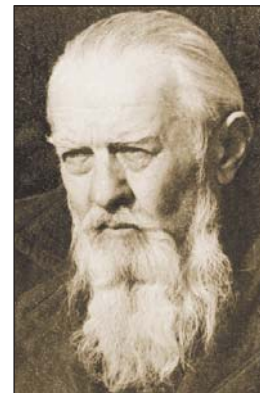
A tablón apámon kívül van néhány ismert személyiség, többek között *Hladonik István* valétaelnök, Vörös Lajos bányamérnök-hallgató, aki apám elnöksége idején alelnök, *Szűcs Ferenc*, apám jó barátja (1959-ben benne volt a felvételi bizottságban). És a legismertebb személy *Nagy Károly* (a valétaelnök alatt középen), teljes nevén Böszörményi Nagy Károly, akit mindenki egyszerűen csak Dzseki bácsi néven ismer, és akiről anekdoták, tréfák sokasága kering egykori diákjai körében. Sokáig volt egyetemista, diákévei a harminc évet meghaladják. Nagyon sokan vizsgáztunk nála, és nevettünk egyéni humorán. Róla elmondhatjuk, hogy jelenség volt, mi több: egyéniség volt.

Apám idejében volt még egy ember, bizonyos *Fükkő Csalogány*, aki Dzseki bácsihoz hasonlóan szintén hosszú ideig járta egyetemünket, azzal a különbséggel, hogy ő soha nem végezte el. Elsősorban matekvizsgáiról vált híressé, ő volt, aki az integrál jelet violinkulcsnak nézte, a szinusz 30 fokot pedig úgy határozta meg, hogy nem lehet valami nagy szám. Vele történt a következő kis epizód. Az osztrák határ közelében állott a Hubertusz vendéglő, az egyetemisták kedvelt szórakozóhelye, ennek emeleti részén foglalt helyet Wágner

Lajos menyasszonyával (később az anyám). Az emeletre egy falépcső vezetett, amelyen megjelent kissé imbolyogva Fükkő Csalogány. A lépcső feléig jutott el, amikor meglátta fönt az elnöki párt, akadozó nyelven így szólt: „mély tisztelem az Elnök úrnak és kedves menyasszonyának”, közben mélyen meghajolt. A meghajlás olyan mélyre sikerült, hogy zuhanó repüléssel a földszinten találta magát.

A mozgalmas és örömteli egyetemi évek után a megpróbáltatásokkal és kihívásokkal jellemezhető élet, gyakorlati pályafutásának nehéz évei következtek. Ebben volt egy félelemmel teli háborús időszak, azután következett a rettenetes Rákosi-korszak a maga gyötrelmeivel, és mindezek keményen megviselték apámat.

Ezekről előző írásaiban már beszámoltam. Mindenesetre gazdag életpasztalatokkal, de megfáradt idős, meglehetősen zárkózottá vált ember volt, amikor elérte a nyugdíjkorhatárt. Még néhány évig MERT-átvevőként dolgozott az erdőgazdaságnál. Az viszont felvillanyozta kissé, amikor az egri Dobó Gimnázium és Szakközépiskola vezetői felkérték gyakorlatvezetőnek az erdésztagozatos osztályokban. Itt előtérbe került az erdőgondnoki beosztásokban szerzett gyakorlati tudása és az a tulajdonsága, hogy jó érzékkel bánt a diákokkal. Olykor találkozom akkori diákjaival, mindig nagy szeretettel és tisztelettel emlékeznek róla.

Wágner Lajos 74 évesen

Az erdésznek készülő diákokat gazdag életpasztalataiból merített bölcsességekkel nevelte, tanította. Akkori diákjainak egyike apám intelmeit feljegyezte, és egy könyvében megemlékezik róla. Mint írja: „*Wágner Lajos bácsi unikumnak számított a gyakorlatvezetők között, fiatal erdész éveiből történeteket mesélt, versidézeteket mondott, dalt énekelt, imitálta és magyarázta a vadászat kürtjeleit, tanította az Erdő főbászt, régi selmebányai rigmusokat kántált.*”

Az 1964. évi egri vándorgyűlés programjában szerepelt az „erdészek szakosítása” című előterjesztés. Ezt komoly érvekkel támasztották alá, elsősorban azzal, hogy a „technika fejlődése az ismeretek magasabb szintű elsajátítását követeli”. A felvetést sokan támogatták, még a Soproni Egyetem is kiállt mellette. Wágner Lajos még a 60-as években elmondta diákjainak, hogy a „kerületvezetői rendszer megszüntetése valamelyik odafönti nagyokosnak a találmánya, az kimúlik felöletek. Nem kell sokat várni, és ti kerületvezető erdészek lesztek”. Neki lett igaza.

Apám bölcsességei közül még egy témát emelek ki, ez pedig a vadászat. Tudni kell róla, hogy fiatalabb éveiben szenvedélyes vadász volt, e téren is bőséges tapasztalatokat, élményeket gyűjtött. Az erdésztagozatosoknak a következőket mondta: „a vadászat a legnemesebb, a legszebb, a legerdészebb és a legjobb embert vizsgáztató hivatás, passzió, foglalatosság”. Alapelve volt: „amilyen ember vagy valójában, legbelül, magadban, olyan vadász leszel”. Azt hiszem, ehhez nem kell kommentár.

Folytathatnám a sort, de talán ez is elegendő apám jellemének megismeréséhez. A róla szóló korábbi írásaik, kiegészítve az itt írottakkal, mind-mind hozzájárulnak Wágner Lajos, e nagyszerű ember emlékének megőrzéséhez.

Wágner Tibor
okl. erdőmérnök